

Til bestyrelsen og direktionen

18. december 2009

Ref. mma

J.nr. 10122-0004

Orienteringsbrev fra Finanstilsynet om regnskabsaflæggelse for 2009

Finanstilsynet har igen i år udarbejdet et orienteringsbrev, hvor der orienteres om nye regler, afgørelser truffet i året og forhold som penge- og realkreditinstitutterne skal være opmærksom på i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten for 2009.

Vi har igen i år fokus på nedskrivninger. Nogle institutter finder reglerne om, at man skal opstille eksplicitte betalingsrækker ved beregning af nedskrivninger og diskontere de forventede pengestrømme med det individuelle låns gennemsnitlige effektive rente uhåndterlige. På den baggrund har tilsynet opridset nogle af de forhold, der fremgår af reglerne og beskrevet, hvilke muligheder der er indenfor reglerne samt mulighederne for i visse tilfælde at fravige reglerne. Herudover har Fondsrådet truffet afgørelse om måling af nedskrivning på udlån, når der som sikkerheder ligger børsnoterede aktier. Sidst følger tilsynet op på sidste års orienteringsbrev om ledelsesmæssige skøn og gruppevisse nedskrivninger.

For så vidt angår regnskabskontrollen varsler Finanstilsynet, at oplysningskrav vedrørende finansielle instrumenter vil have tilsynets fokus i 2010. Herudover gennemgås en række afgørelser truffet af Fondsrådet i forbindelse med regnskabskontrollen i 2009.

Sidst beskrives de væsentligste ændringer af regnskabsbekendtgørelsen, der skal anvendes ved aflæggelse af årsrapport for 2009 samt de nye regler om offentliggørelse af solvensbehov.

1. Nedskrivninger

Væsentlighedsprincippet og nedskrivninger.

Finanstilsynet har ved flere lejligheder været i dialog med pengeinstitutter omkring reglerne for nedskrivninger på udlån. I nogle tilfælde har enkelte pengeinstitutter ikke fulgt reglerne. I andre tilfælde har institutterne ikke været opmærksomme på hvilke muligheder, der eksisterer indenfor rammerne af det gældende regelsæt, ligesom mange institutter ikke er opmærksomme på, at det i visse situationer er muligt at fravige reglerne.

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr 10 59 81 84
finanstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

Afgørelser vedrørende nedskrivninger på udlån

Regnskabsreglerne, hvad enten der er tale om IFRS eller de danske regler, fastlægger, hvornår og hvorledes nedskrivninger på udlån skal finde sted. Som supplement hertil har Fondsrådet truffet en række afgørelser¹.

Af de afgørelser, der vedrører nedskrivninger på udlån, fremgår det bl.a., at:

- Der skal opstilles eksplicitte betalingsrækker ved beregning af såvel individuelle som gruppevise nedskrivninger
- Betalingerne skal diskonteres med lånets/ lånenes gennemsnitlige effektive rente
- En sandsynlig dividende skal indregnes i betalingsrækkerne
- Der skal foretages en individuel beregning af nedskrivninger på udlån, for hvilke der foreligger information, som identificerer tab

Der er imidlertid indenfor regelsættets rammer valgfrihed på en række områder, for så vidt angår beregningen af nedskrivninger på udlån.

Eksempelvis fastlægger reglerne alene, at der skal foretages en individuel vurdering for alle individuelt signifikante udlån og udlån, der ikke kan passes ind i en gruppe. Efter Finanstilsynets erfaringer er der i Danmark praksis og tradition for, at en forholdsvis stor del af udlånsmassen vurderes individuelt, mens reglerne som nævnt alene kræver en individuel vurdering for udlån af betydelig størrelse.

Af Fondsrådets afgørelser fremgår tillige, at der er valgfrihed mellem at bruge det mest sandsynlige udfald og sandsynlighedsvægtede scenarier, når betalingsrækkerne skal opstilles². Fondsrådet har således i en konkret afgørelse fra 2005 accepteret, at pengeinstitutter ved beregning af nedskrivningsbehov for individuelt vurderede udlån kan anvende sandsynlighedsvægtede scenarier - vægtet i forhold til den konkrete låntager - frem for opstilling af en enkelt mest sandsynlig betalingsstrøm.

Det er muligt at anvende sandsynlighedsvægtede scenarier, hvor sandsynligheden er bestemt af en kombination af forhold, der er individuelle for den enkelte låntager, og forhold der er konjunkturbestemte.

Eksempler på individuelle forhold er:

- Låntagers restancer
- Mislighold
- Blankoelement

¹ Jf. Fondsrådets hjemmeside (www.Fondsraadet.dk), hvor man under fanebladet 'Afgørelser' kan finde alle rådets afgørelser.

² jf. IAS 39, afsnit 63 og AG 86.

Eksempler på konjunkturbestemte forhold er:

- Faldende økonomisk vækst
- Arbejdsløshed
- Sektorproblemer (i eksempelvis landbrug eller indenfor ejendomssektoren)

Det er i denne forbindelse væsentligt at nævne, at konjunkturbestemte forhold ikke må gå i stedet for mere individuelle forhold, da der skal være tale om en vurdering på individuel basis. Men konjunkturbestemte forhold kan anvendes til at ændre vægtingen mellem flere mulige fremtidige scenarier.

Finanstilsynet har herudover konkret truffet afgørelse om, at det er muligt at udelade den gruppevise vurdering af udlån, forudsat at den individuelle vurdering indebærer, at der foretages en vurdering, der svarer til den, der ville finde sted ved en gruppevis vurdering, og at der foretages nedskrivninger i overensstemmelse hermed på det enkelte udlån. Ved beregning af nedskrivninger på det enkelte udlån skal der tages hensyn til sandsynligheden for, at det enkelte udlån bliver ramt af netop de eksterne begivenheder og forhold, der tages hensyn til ved en gruppevis vurdering.

Den gruppevise vurdering kan udelades under forudsætning af:

- at samtlige udlån er genstand for en individuel vurdering,
- at kriterierne for objektiv indikation for værdiforringelse ved den individuelle vurdering indbefatter alle de eksterne udviklinger, forhold og begivenheder, der øger sandsynligheden for tab på den type udlån, som lånet tilhører, og
- at de enkelte udlån gøres til genstand for nedskrivninger for alle de identificerede kriterier for objektiv indikation for værdiforringelse ud fra den sandsynlighed, hvormed de må forventes at reducere betalingsstrømmen for lånet.

Fravigelser fra reglerne

Hvis et pengeinstitut ikke efterlever reglerne, herunder at instituttets praksis ikke er i overensstemmelse med de afgørelser, der er truffet af Fondsrådet, er der tale om en fravigelse fra regelsættet. Dette gælder, hvad enten der er tale om en børsnoteret eller en ikke-børsnoteret virksomhed. Et eksempel på en fravigelse fra reglerne er tilfælde, hvor et pengeinstitut ved beregning af nedskrivninger på udlån benytter en anden diskonteringsfaktor end den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor effekten heraf er beskeden herunder set i forhold vær-

diopgørelsen af et pant eller effekten af tidspunktet for realiseringen af et pant.

En fravigelse fra regelsættet kan i visse tilfælde være en *lovlige* fravigelse. Hvorvidt en fravigelse er lovlige, eller der er tale om en fejl, vil afhænge af hvor væsentligt forholdet er³.

Enhver fravigelse fra regelsættet vil således ikke nødvendigvis være en fejl, som pengeinstituttet skal korrigere. Hvis et pengeinstitut kan sandsynliggøre, at en praksis, der fraviger fra reglerne, ikke er væsentlig i sig selv eller sammen med andre fravigelser, kan instituttet fortsætte med denne praksis.

Dokumentationskrav

Hvis et pengeinstitut kan sandsynliggøre, at konsekvenserne ved at følge en praksis, hvor der ved beregning af nedskrivninger ikke opstilles eksplícitte betalingsrækker, ikke fraviger i væsentlig grad fra en praksis, der følger regelsættet, vil instituttets praksis blive betragtet som en lovlige fravigelse.

Det er pengeinstituttet, der har bevisbyrden for at sandsynliggøre, at en fravigelse fra regelsættet ikke er væsentlig. Bevisbyrden kan løftes på forskellige måder.

Eksempelvis kan pengeinstituttet udtage en repræsentativ stikprøve af de udlån, der er tale om, behandle stikprøven fuldstændigt efter reglerne og sammenholde resultatet af denne behandling med den fravigende behandling, man faktisk foretager. Der er naturligvis også andre måder af mere statistisk-analytisk art, der kan sandsynliggøre, at konsekvenserne af en praksis, der fraviger fra regelsættet, ikke er væsentlig. Men det skal understreges, at en erklæring fra ledelse og revision om uvæsentlighed ikke er tilstrækkelig dokumentation. Sandsynliggørelsen for den foretagne væsentlighedsvurdering skal opbevares i pengeinstituttet og kunne fremlægges for Finanstilsynet, hvis tilsynet anmoder herom.

Vurdering af væsentlighed

Hvorvidt en fravigelse indebærer, at der er tale om en fejl, beror på en konkret vurdering af, hvor væsentligt forholdet er. Fondsrådet har gennem en række afgørelser fastlagt en praksis, som afgør, hvor Fondsrådet og Finanstilsynet drager skillelinjen mellem fejl og lovlige fravigelser.

³ Se i øvrigt Finanstilsynets orienteringsskrivelse fra 2008 samt "Fondsrådets retningslinjer for vurdering af væsentlige fejl i regnskaber" offentliggjort på Fondsrådets hjemmeside den 17. december 2008. Det Finansielle Virksomhedsråd har efterfølgende besluttet, at de samme retningslinjer skal gælde for sager vedrørende ikke-børsnoterede finansielle virksomheder

Ved fravigelser, der giver sig kvantitative udslag, hvilket vil være tilfældet i forbindelse med måling af udlån, vurderes væsentlighed blandt andet ved at måle fravigelsen op imod resultatet før skat og egenkapitalen ultimo. Som tommelfingerregel vil der normalt være tale om en lovlig fravigelse, hvis fravigelsen i sig selv eller sammen med øvrige fravigelser udgør et beløb, der ikke er større end 5 pct. af resultatet før skat⁴ og 1 pct. af egenkapitalen ultimo. Det skal dog pointeres, at alle faktiske omstændigheder i det enkelte tilfælde vil indgå i vurderingen.

I det opstillede eksempel, hvor et pengeinstitut vælger at fravige reglerne ved at benytte en anden diskonteringsfaktor end lånets effektive rente, skal instituttet kunne sandsynliggøre, at fravigelsen ikke er væsentlig – det vil sige, at den som udgangspunkt ikke er større end 5 pct. af resultat før skat og 1 pct. af egenkapitalen.

Hvis et institut fortsætter med at fravige fra reglerne, skal væsentlighedsvurderingen foretages ved hver ekstern regnskabsaflæggelse.

Måling af nedskrivninger når sikkerheder er børsnoterede aktier

Fondbrådet har i 2009 truffet afgørelser om måling af nedskrivning på udlån, når der som sikkerheder ligger aktier i et børsnoteret selskab⁵.

Det var Fondbrådets vurdering, at når børsnoterede aktier, som handles på et aktivt marked, ligger som sikkerhed for et udlån, så skal børskursen anvendes ved beregning af de forventede fremtidige betalingsstrømme ved målingen af nedskrivningerne. I dette tilfælde vil aktiekursen i mangel af information om fremtiden være det bedste bud på dagsværdien og den værdi, der bedst repræsenterer den fremtidige realisationsværdi.

Når et institut skal opgøre nedskrivninger på et udlån, hvor der er stillet et aktiv som sikkerhed, skal det estimere de forventede fremtidige betalingsstrømme fra sikkerheden. Betalingsstrømmene fra aktivet skal afspejle den værdi, der kan opnås fra en overtagelse og et efterfølgende salg af aktivet med fradrag af omkostninger ved salget, uanset om en overtagelse er sandsynlig eller ej⁶. Efter Fondbrådets opfattelse repræsenterer dagsværdien den pris, som instituttet ville kunne opnå ved en overtagelse af pantet og et

⁴ I det tilfælde, at resultatet før skat numerisk er tæt på 0, tages der hensyn hertil ved at inddrage virksomhedens resultat i tidligere regnskabsår i vurderingen, således at fravigelsen eksempelvis tillige måles i forhold til det gennemsnitlige resultat før skat for de seneste år.

⁵ Se Fondbrådets hjemmeside www.fondsraadet.dk

⁶ Jf. IAS 39, AG 84

efterfølgende salg til tredjepart i en handel mellem kvalificerede, villige, indbyrdes uafhængige parter.

I afgørelserne blev der taget stilling til, hvornår der er tale om et aktivt marked. Fondsrådet tager her udgangspunkt i IAS 39, AG 71⁷, hvorefter et finansielt instrument antages at have en officiel kurs på et aktivt marked, når officielle kurser er tilgængelige på en børs, og når disse kurser repræsenterer faktiske markedstransaktioner, som jævnligt finder sted mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Det var i afgørelserne Fondsrådets vurdering, at det kun er i meget sjældne tilfælde, at børsnoterede aktier kan anses handlet på ikke-aktive markeder.

Pengeinstitutterne skal således være opmærksomme på, at når børsnoterede aktier ligger til sikkerhed, skal børskursen anvendes ved målingen af nedskrivningerne, når institutterne beregner de fremtidige forventede betalingsstrømme med mindre, at det kan dokumenteres, at aktierne ikke handles på et aktivt marked.

Finanstilsynet skal gøre opmærksom på, at der her kan drages en parallel til lån med andre typer sikkerheder – f.eks. ejendomme. Her vil markedsværdien med fradrag af omkostninger ved salget ligeledes være det bedste bud på betalingsstrømmen fra aktivet, uanset om en overtagelse er sandsynlig eller ej. Det vil dermed som udgangspunkt være skønnet over markedsprisen, der anvendes ved beregning af de forventede fremtidige betalingsstrømme ved målingen af nedskrivningerne.

Gruppevise nedskrivninger

Finanstilsynet understregede i orienteringsbrevet fra 2008, at et pengeinstituts ledelse altid vil skulle forholde sig til det resultat, som en model for gruppevise nedskrivninger måtte beregne. Hvis det vurderes, at modellen ikke fuldt ud tager hensyn til alle relevante forhold i overensstemmelse med regnskabsreglerne, skal ledelsen korrigere de modelbaserede gruppevise nedskrivninger.

Finanstilsynet gav i orienteringsbrevet udtryk for, at ledelsen i højere grad end tidligere måtte forvente, at der skulle foretages en korrektion af de gruppevise nedskrivninger til brug for årsrapporten for 2008. Dette skyldtes, at udviklingen i den finansielle sektor og i økonomien som helhed efter

⁷ IAS 39, AG 71 omhandler aktiver i virksomhedens besiddelse, men det fremgår ikke eksplicit af IFRS, at der skal anvendes en anden værdi end dagsværdien, når aktierne ligger som sikkerhed for et lån. Det var derfor Fondsrådets vurdering, at IAS 39, AG 71 kunne anvendes som et fortolkningsbidrag til vurderingen af, at børskursen er det bedste bud på dagsværdien.

Finanstilsynets vurdering havde øget behovet for at få forhold med, som institutternes modeller ikke tog højde for.

Selv om den økonomiske situation ikke er identisk med den, der var gældende i 2008, er det fortsat Finanstilsynets opfattelse, at den ledelsesmæssige korrektion kan indebære en forøgelse af nedskrivningsbehovet i de fleste institutter i forhold til det resultat, som pengeinstituttets model beregner.

Ledelsens korrektion skal tage højde for forhold, der på grund af den nuværende udvikling spiller en rolle for nedskrivningsbehovet, men som ikke tidligere har været anset for så væsentlige, at de er indgået i modellen. Derudover skal ledelsen overveje behovet for korrektion for de forhold, som indgår i modellen, men hvis betydning for nedskrivningsbehovet kan være ændret. Det kan være fordi, at virkningen af tabsbegivenhederne endnu ikke har givet sig udtryk i de forhold, der indgår i modellen, eller at størrelsen af virkningen er en anden end tidligere.

På samme måde som sidste år skal instituttet kunne dokumentere sin korrektion selvstændigt over for sin revisor og på forespørgsel over for tilsynet. Der henvises i den forbindelse til de dokumentationskrav, der er opstillet på side 2 i orienteringsbrevet for 2008. Finanstilsynet vil i forbindelse med sin regnskabskontrol af årsregnskaberne for 2009 interessere sig for de gruppevise nedskrivninger.

2. Regnskabskontrol

IFRS 7 – Oplysninger om finansielle instrumenter

Komiteen af finansielle tilsynsmyndigheder for værdipapirmarkedene, CESR, har i 2009 haft fokus på de oplysningskrav, der fremgår af IFRS 7.

CESR har undersøgt, om 96 finansielle virksomheder i Europa, der aflægger årsrapport efter IFRS, lever op til IFRS 7 i årsrapporten for 2008. Årsrapporten fra enkelte danske virksomheder indgår i undersøgelsen⁸. Undersøgelsen viser, at en væsentlig andel af de undersøgte virksomheder ikke til fulde levede op til oplysningskravene til finansielle instrumenter. Mere konkret viser undersøgelsen, at de kvalitative og kvantitative krav til oplysninger om de forskellige typer af risiko overordnet set var efterlevet. Undersøgelsen viste imidlertid også, at nogle af de mere detaljerede krav til oplysninger om eksempelvis kreditrisiko ikke var tilstrækkeligt efterkommet. Eksempelvis offentliggjorde 1/3 af virksomhederne ikke oplysninger om sikkerhedsstillelse for lån.

⁸ Resultaterne af CESR's undersøgelse om IFRS 7 kan findes på følgende adresse: http://www.cesr-eu.org/data/document/09_821.pdf

IFRS 7 stiller en række krav om oplysninger i årsrapporten vedrørende:

- Finansielle instrumenters betydning for virksomhedens finansielle stilling og indtjening
- Kvantitative oplysninger om den risiko på finansielle instrumenter, som virksomheden er eksponeret overfor
- Kvalitative oplysninger om, hvordan disse risici styres

Som udgangspunkt skal instituttet opdele dets beholdning af finansielle instrumenter i passende klasser i forhold til arten af de givne oplysninger og under hensyntagen til de pågældende finansielle instrumenters karakteristika⁹. Instituttet skal give de oplysninger, der kræves i henhold til IFRS 7 med udgangspunkt i denne opdeling. Inddelingen af instituttets finansielle instrumenter i klasser skal ske på baggrund af det enkelte instituts forhold. Som minimum skal der sondres mellem instrumenter, der måles til amortiseret kostpris og instrumenter, der måles til dagsværdi. Det enkelte institut afgør med udgangspunkt i egne forhold hvor detaljerede oplysninger, der skal gives for at opfylde kravene i IFRS 7. Det er imidlertid vigtigt, at væsentlige oplysninger ikke utydeliggøres som følge af, at for mange oplysninger sammendrages¹⁰.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at denne opdeling er vigtig for at opnå en forståelse af den risiko og usikkerhed, der hidrører fra institutternes beholdning af finansielle instrumenter. Institutterne skal på den baggrund overveje, med udgangspunkt i egne specifikke forhold, hvordan de krævede oplysninger i henhold til IFRS 7 bør gives, således at instituttet giver et retvisende billede af dets risiko.

De oplysninger, som et institut skal give for hver klasse af finansielle aktiver i henhold til IFRS 7, omfatter blandt andet:

- Det beløb, der bedst udtrykker virksomhedens maksimale kreditrisiko på balancedagen uden hensyntagen til eventuel sikkerhedsstillelse eller andre udvidelser af kreditværdigheden
- En beskrivelse af sikkerhedsstillelsen og andre udvidelser af kreditværdigheden
- Oplysning om kreditkvaliteten af finansielle aktiver, som hverken er forfaldne eller værdiforringede,

⁹ Jf. IFRS 7.6.

¹⁰ Jf. Anvendelsesvejledningens B1 og B3

Fondbrådet har i 2009 truffet en afgørelse vedrørende IFRS 7 i forhold til et pengeinstitut, der aflægger regnskab efter IFRS¹¹. Instituttet havde valgt at give oplysninger krævet efter IFRS 7 samlet for alle udlån til amortiseret kostpris under et. Dette fandt Fondbrådet ikke var tilstrækkeligt i forhold til instituttets størrelse og situation. Som følge heraf var det Fondbrådets vurdering, at de kvantitative krav om kreditrisiko i IFRS 7 ikke i tilstrækkelig grad var opfyldte.

IFRS 7 skal anvendes af institutter, der aflægger årsregnskab efter IFRS. For børsnoterede institutter, der ikke følger IFRS, skal der fra 2009 i henhold til regnskabsbekendtgørelsen afgives en række tilsvarende oplysninger.

IFRS 7 og de tilsvarende oplysningskrav i regnskabsbekendtgørelsen vil være i fokus i Finanstilsynets screening af pengeinstitutternes årsrapporter for 2009.

Øvrige oplysningskrav

Finanstilsynet har i flere tilfælde konstateret fejl i årsrapporterne som følge af fravigelser fra specifikke oplysningskrav i regnskabsreglerne. Eksempler på disse fejl er:

- Tilfælde hvor ledelsespåtegningen ikke har indeholdt en erklæring, hvori alle medlemmer af bestyrelsen erklærer, hvorvidt ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som virksomheden påvirkes af¹².
- Mangelfuld beskrivelse af anvendt regnskabspraksis. Fondbrådet har eksempelvis truffet afgørelse om, at der var tale om en fejl i et regnskab, hvor pengeinstituttet ikke havde oplyst om, hvorvidt man indregnede finansielle instrumenter på handelsdagen eller afregningsdagen.
- Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi og udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fordelt på restløbetider¹³
- Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt på 1) tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker og 2) tilgodehavender hos kreditinstitutter¹⁴,

¹¹ Se Fondbrådets hjemmeside www.fondsraadet.dk

¹² jf. § 185 i lov om finansiell virksomhed

¹³ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 91

¹⁴ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 92

- Aktiernes antal og pålydende værdi. Består aktiekapitalen af flere klasser, skal disse specificeres, og antallet af aktier og deres pålydende værdi skal angives for hver klasse¹⁵,
- Indtjening og udvandet indtjening pr. aktie præsenteret i selve resultatopgørelsen for en delårsperiode, hvad enten denne er fuldstændig eller sammendraget¹⁶.

Finanstilsynet skal i denne forbindelse tillige gøre opmærksom på vigtigheden af, at alle noteoplysninger, i lighed med de øvrige krav i regnskabsbekendtgørelsen, fremgår af årsrapporterne og af halvårsrapporterne i det omfang, det er et krav.

3. *Regelsættet*

Regnskabsreglerne

Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.¹⁷ er ikke ændret i 2009. Bekendtgørelsen finder anvendelse for finansielle rapporter (års- og delårsrapporter) aflagt fra og med regnskabsåret 2009.

De væsentligste ændringer i forhold til tidligere bekendtgørelse fra 2007 er følgende:

- Kravet om en femårsoversigt (§ 87 a), samt kravet om oplysninger om finansielle risici (§ 88 a) er flyttet fra ledelsesberetningen til noterne. Der er herudover indsat en ny § 84, stk. 2, der giver en vis fleksibilitet mht., hvor oplysningerne placeres, men samtidig sikrer, at noteoplysningskravene i alle tilfælde bliver revideret. Ændringerne har sammenhæng med, at ledelsesberetningen ikke længere omfattes af revisionspligt¹⁸,
- Der er indført et nyt krav i § 134 om redegørelse for den kodeks for virksomhedsledelse, som virksomheden omfattes af eller efterlever. Kravet gælder noterede virksomheder.
- Der er indført et nyt krav i § 135 om oplysning om virksomhedens politikker for samfundsansvar. Kravet er en følge af regeringens handlingsplan for virksomheders samfundsansvar fra maj 2008. Kravet gælder for noterede virksomheder. Nærmere vejledning om, hvorledes kravet efterledes, kan findes på www.samfundsansvar.dk.
- Bekendtgørelsen udvider oplysningskravene for virksomheder, der er optaget til handel på regulerede markeder, men som ikke følger IFRS, fordi virksomheden ikke udgør en koncern. De nye oplys-

¹⁵ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 126. Dette krav vedrører alene aktieselskaber.

¹⁶ Jf. IAS 34, 11

¹⁷ Bek. nr. 1305 af 16. december 2008

¹⁸ jf. § 193 i lov om finansiell virksomhed

ningskrav svarer til oplysningskrav om finansielle instrumenter, der findes i IFRS 7, vedrørende oplysning om dagsværdier (ny § 88 b), om kreditrisici (ny § 93 a) og om følsomhed over for finansielle risici (ny § 129 a).

- De hidtil gældende oplysningskrav i § 85, stk. 8, i forbindelse med, at finansielle forpligtelser måles til dagsværdi, er ophævet, og erstattet af nye oplysningskrav i § 103 a. De nye oplysningskrav finder anvendelse på alle ikke-afledte finansielle forpligtelser, der måles til dagsværdi, og svarer til kravene i IFRS 7(10 og 11).
- Der er i § 55, stk. 4-7, indført mulighed for at foretage omklassificeringer af finansielle instrumenter med tilhørende oplysningskrav svarende til de ændringer af IAS 39 og IFRS 7, der blev hastegenemført i efteråret 2008 med speciel henblik på anvendelse i den finansielle krisesituation i 2008. De tilhørende noteoplysningskrav er indsat som en ny § 99 a.

IASB udstedte den 12. november 2009 en ny standard vedrørende klassifikation og måling af finansielle instrumenter (IFRS 9). Standarden træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2013, men kan ifølge sin tekst også anvendes inden, dvs. i princippet også på årsrapporter for 2009.

Imidlertid har Kommissionen besluttet, at den ikke vil anvende en hasteprocedure i forbindelse med vedtagelsen inden for EU af den nye standard. Dette indebærer, at standarden ikke bliver vedtaget så betids, at virksomheder inden for EU, der aflægger årsrapport efter IFRS, kan anvende den på årsrapporter, der afsluttes 31. december 2009.

Nye regler for offentliggørelse af det individuelle solvensbehov

Folketinget besluttede i foråret 2009, at Finanstilsynet skulle fastsætte regler for penge- og realkreditinstitutters offentliggørelse af det individuelle solvensbehov.

Reglerne herfor er blevet indført i forbindelse med en ajourføring af bekendtgørelse om kapitaldækning, der træder i kraft 1. januar 2010.

Finanstilsynet finder anledning til at fremhæve følgende forhold:

1. Det enkelte institut vælger selv medium for offentliggørelse af det individuelle solvensbehov¹⁹. Pligten til at offentliggøre det individuelle solvensbehov finder anvendelse for hvert enkelt institut, uanset om instituttet indgår i en koncern. Offentliggørelsen kan ske i et sam-

¹⁹ På samme måde som ved øvrige oplysninger omfattet af bilag 20 til bekendtgørelse om kapitaldækning, jf. bekendtgørelsens § 65

let dokument, såfremt det tydeligt fremgår af dokumentet, hvorledes solvensbehovet er opgjort af det enkelte institut indenfor koncernen²⁰. Såfremt det enkelte institut vælger at offentliggøre dokumentet på instituttets hjemmeside, skal dokumentet være tilgængeligt på det enkelte instituts hjemmeside, og der skal være en henvisning i årsrapporten for det pågældende institut²¹.

2. Den første offentliggørelse af det individuelle solvensbehov skal ske senest i forbindelse med offentliggørelsen af årsrapporten for 2009. Der er som udgangspunkt valgfrihed for den dato, som virksomheden vælger at opgøre solvensbehovet på, der dog ikke kan være senere end datoen for offentliggørelsen af årsrapporten. Omvendt kan opgørelsesdatoen ikke være tidligere end 31. december 2009. Finanstilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at hvis der sker betydelige ændringer i solvensbehovet skal det ændrede solvensbehov offentliggøres umiddelbart herefter.
3. Virksomheden skal give oplysninger om ”Størrelsen af et eventuelt kapitalkrav efter overgangsreglerne for IRB-institutter²²”. Overgangsreglerne for IRB-institutter vedrørende minimumskapitalkrav udløber med udgangen af 2010. På baggrund af drøftelser i EU er det imidlertid Finanstilsynets vurdering, at Folketinget i foråret 2010 vil blive forelagt et forslag om en forlængelse af de eksisterende overgangsregler. Såfremt instituttet offentliggør det individuelle solvensbehov opgjort pr. 31. december 2009, skal instituttet offentliggøre kapitalkravet som følge af overgangsreglerne for IRB-institutter. Såfremt instituttet vælger en anden dato for offentliggørelsen, er det Finanstilsynets vurdering, at det enkelte IRB-institut bør overveje at give oplysninger om kapitalkravet efter overgangsreglerne pr. 31. december 2009.
4. Folketinget har tillige vedtaget regler om, at Finanstilsynet en gang om året skal gennemgå solvensbehovet hos penge- og realkreditinstitutter, der har en arbejdende kapital større end 250 mio. kr. Finanstilsynets aktiviteter i den henseende er uafhængigt af institutternes offentliggørelse af det individuelle solvensbehov, og det er således ikke tilladt at offentliggøre, at solvensbehovet er gennemgået eller godkendt af Finanstilsynet, medmindre det specifikt er tilfældet for den konkrete offentliggørelse.
5. Offentliggørelsen er ikke underlagt krav om revision, men der ikke noget til hinder for, at offentliggørelsen suppleres med en udtalelse

²⁰ Jf. Bekendtgørelse om kapitaldækning § 60, stk. 7,

²¹ Jf. Bekendtgørelse om kapitaldækning § 65, stk. 2,

²² Jf. Bekendtgørelse om kapitaldækning bilag 20, pkt. 9, litra b

eller erklæring fra den interne eller eksterne revision. Hvis oplysningerne ikke er indeholdt i årsrapporten, skal virksomheden i årsrapporten angive, hvor oplysningerne kan findes. Såfremt en virksomhed i ledelsesberetningen i årsrapporten alene angiver, hvor oplysningerne kan findes, medfører det ikke, at indholdet af oplysningerne i sig selv skal underkastes revision²³.

6. Instituttet skal indsende den samlede dokumentation for opgørelsen af det individuelle solvensbehov til Finanstilsynet senest 45 dage efter årets udløb, medmindre et andet tidspunkt aftales med Finanstilsynet²⁴.

²³ Jf. Bekendtgørelse om kapitaldækning § 65, stk. 2,

²⁴ Jf. Bekendtgørelse om kapitaldækning § 67, stk. 8,